

Latweeschu Awises.

61. gada-gabhjums.

Nr. 35.

Trefschdeenā, 1. (13.) Septemberi.

1882.

Redaktora adrese: Pastor J. Weide, zu Neuhausen pr. Schrudon, Kurland. — Ekspeditijsa Westhorn lga grahmata-bohde Jelgawa.

Rahditajs: No eefschemehm. No ahrsemehm. Wisjaunatahs sinas. Mantineeki. Kad to buhtu sinajis, tad labat sawu muhschu zc. Dohbeet Keisaram, kas Keisaram peeder, zc. Kahds wahrds rohtaku suhtitajeem. Pateizahs zc. Studinaschanas.

No eefschemehm.

Behterburga. Gelfschleetu ministerijai peeflaititais bijuschais paparutschiks Weizenbergs 16. Augustā uf pašcha luhgščanu atlaists no amata. — **Semkohpibas departements usajina**, lai peedalitohs 19. Aprili 1883. gadā pee sweijnenezibas raschojumu un rihtu isttahdes Londonē. — **Blehdiibu deht tuelles buhschanā** wairak eerehdnu efoht atlaisti no amata. — **Ministeru komitejas preeksch-neeks**, walsts-sekretēeris v. Reutern, pehz nobeigtas wefetofchanahs Karlsbahde aibrauzis uf Ragazi. — **Montenegrijas firshts Nikita** 24. Augustā wakara atbrauzis Behterburgā, apweizinahts bahnusi no leelstseem Konstantina, Dimitrija un Michaila un no kara- un waldbibas augstmanēem. Behz Keisara Aleksandra II. kapa apmeklēšanas Behtera-Pahwila basnizā, firshts dewahs uf Seemas-pili. — **Keisara Majestetu krohnēšana**, kā „Rusk. Wod.“ sino, buhschoht 17. Septemberi. — **Zaur Wisaugstako pawehli** 28. armijas ulanu un usaru regimentes pahwehrstas dragunu regimentes, zaur ko nu isnahk 46 dragunu regimentes; armijas kawalerijā majora tščina teek atželta. — **Uf Behterburgu**, kā is Zekaterinburgas sino, 25. Augustā nosuhtiti 167 pudi Urala selta, 2 milj. 161 tuhft. rubtu wehrtibā. — **Lihds Augustā mehnefim Urala kalnds** isfkaloti pawifam 255 pudi selta. — „**Waldbibas Wehstnefis**“ sino, ka Keisara Majestetes 26. Augustā pahbraufuschi atpakaf uf Peterhofu no jubrasmanewereem Transundā. — „**Now. Brem.**“ dsirdėjusi, ka waldbiba griboht ahrsemēs aismemtees 100 milj. rubtu. — **Semneeku mahju pirkšana**, kā „**Waldb. Wehstnefis**“ raksta, brangi weizahs. Widsemē pagahjuschā gadā 927 grunts-gabali, privat-muischahm peederigi, pahrgahjuschi semneeku ihpafchumā, tā ka fchi gada Maija mehnefi 17 tuhft. 70 mahjas peedereja semneekeem, un palika arendē wehl 16 tuhft. 93. Uf krohna-muischahm pahrdewa 187 grunts-gabalus, 6401 defetinu leelus, par 161 tuhft. 322 rubt. 25 kap. Semneeku ihpafchumā pawifam atrohдах 94 tuhft. 736 defetinas. — **Kursemē** 1881. gadā privat-muischas pahrdewa 818 semneeku mahjas, 41 tuhft. 271 defetinu leelas, par 3 milj. 590 tuhft. 334 rubt. No wifahm 11 tuhft. 906 semneeku mahjahm 6994 jau semneekeem par ihpafchumu (ap 300 tuhft. defetinu par 23. milj. 937 tuhft. rubt.), un paleek wehl uf arendi 4912 mahjas. — **Krohna-muischahm** ir 6787 semneeku mahjas, kuras jau no feneem laikeem atrohnahs weenu un to pašchu familiju dsimtleetaschanā un pehz reguleereschanas nobeigšanas pahrees tagadejo faimneeku pilnā ihpafchumā. — **Igaunijā** pawifam 16 tuhft. 737 semneeku mahjas, no kurahm tikai 2489 pahrdohthas; bes tam wehl 263 muischas mahjas pahrgahjuschas semneeku ihpafchumā. 11 tuhft. 868 mahjas bij isrentetas ar likumigeem kontrakteem, 2704 bes tahdeem kontrakteem un 17 bij tufschas. — **Schihdeem zaur Wisaugstako pawehli** no 3. Maija fch. g. teek leegts, turpmaf brandwihna-bruhshus nemt nohmā, un ari agrakeem nohmneekeem til tad teek atwehlehts patureht arendes weetu, kad tee war usrahdiht rakstius, pee teefahm apstiprinatus kontraktus; ja tahdu naw, tad weeta ja-atsfahj. — „**Rig. Ztgai**“ is Jelgawas raksta, ka Kursemē pehz schihs pawehles buhschoht tahdeem 60 Schihdu brandwihna dedfinatajeem ja-atsfahj sawas arendes weetas.

No Jelgawas. Latweeschu beedriba 29. un 30. Augustā nofwineja swebtku deenas. Abās deenas bij beedribas dahrsā dseedaščana un musika, pilsehtas teatera-namā teatera israhdischanas — sem Ribgas Latweeschu teatera wadona Adolfa Allunana lga wadi-

ščanas un lihdspehleschanas, un Zehra un Schirkenhösera sahles balles. Pirmā deenā israhdijs „**Naudas-mais** is Kalifornijas“ un ohtā deenā — „**Kurlais Krišchus**“ un „**Medineeks**“. Lugu starpā bij musikaliski preekschwedumi. Ihpafchi no teem peeminami: **Lepšchewiga** lga jaukā dseedaščana un **Jurjahn** Andreja pubščana uf raga, kā ari ragu kwartete. Teateris bij abās deenas stipri apmeklēhts; ihpafchi 30. Augustā tas bij pilnin pilns. Spehlehts tika labi. — Pirmajā deenā bij — tā fakoht — preekschwehtki, ohtajā — ihstee swebtki. Tee eefahlahs pulkst. 10ds no rihta ar deewkalposchanu Annas basnizā. Zeen. **Grassa** mahzitajs dseedaja liturgiju un zeen. **Conradi** mahzitajs teiza sprediki, pamahzidams, kas ir ihstā brijwiba, un peekohdinadams, lai wifis zenschahs un dsenahs pehz schihs ihstahs — schihs Kristus brijwibas. Tad Jelgawneeki, tad wifas beedribas sawahkšchoht bagatus augtus; mantoschoht dadšču weetā — mirtes u. t. j. pr. — **Deewkalposchanu** zilaja jauka tšchetr-balsiga dseedaščana: dseedaja basnizas-kohris — sem **Behjina** lga wadischanas, **Latw.** beedribas kohris — sem **Dhsola** lga wadischanas un **Maskawas** Latweeschu dseedaščanas-kohra solo-kwartete. — **Basniza** bij jauki pufčkota. — No basnizas wifis ghja, ar musikas pawadischanu, pee gubernatora, tur beedribas presidents **Neumana** lgs isteiza zeen. gubernatora lgam **Latwu** tautas pateizibu un padewibu **Augstam Rungam** un **Keisaram Aleksanderam III.** Tad atkal wifis dewahs uf beedribas dahrsu. Tur tika runahs dasch jauks wahrds, bij — kā jau minehts — musika, dseedaščana un — pulkst. 3ds gohdamelahts. — **Beedribas dahrsā** preekschā bij taifiti jauki gohda-wahrti, kurdō atradahs schahdi transparenti: „**Sweiki, tauteschi**“, **Augstu Keisara Majestetu wahrdu burti „A un M“** un „**Deews, fargi Keisaru!**“ — **Lauschu** bij uf swebtkēem pulkin pulka sanahkuschu, un wifis lihgsmojahs un gawileja, un — zerams — ari sawas firdis pateizigi peemineja tohs wihrus, kas wizeem isrihkojuschi tahdus jaukus, gohdigus preekus. — **Ja**, pateiziba lai ari scheitan ir isteikta sčheem wihreem: beedribas presidentam, wihze-presidenteem, rakstu-weđejeem un wizeem ziteem beedribas preekschstahweem, ka tee pee tam naw tau-pijuschu sawus puhlinus. — **Augsta laime** teem!

No Naudites. Naudisčneeki isghja 8. Augustā **Namiku** mahju birse — sakumdō. Laiks bija jauks; tā tad weefi bij leelā mehtrā fabraufuschu. Kad mums pašcheem dseedataju-kohra naw, tad zeen. isrihlotaji bij eeluhguschu Ighles dseedatajus, lai tee preekus sakumdō ar dseesmahm pufčkotu un firdis zeltin-zeltu. Un teefcham pehz runas, ko **M.-A.** mahju faimneeks **Gichwalda** lgs runaja, atskaneja jo jauki walsts-dseefma. Tad sahlahs deefšana, mainidamahs ar dseedaščanu. **Wiswairak** tika dseedatas „**tautas-dseefmas**“. **Par** to lai atskan „**paldeews**“ Ighles dseedataju-kohrim un wina wadonam. — **Beidsoht** wehl peeminefchu, ka muhsu skohlas-nams sčho ruden taps gataws, par ko muhsu pagasta-wezakajam nahlahs pateiziba, ka tas ruhpedamees ruhpejahs, ka drihs dabutum pašchi sawu skohlu.

Daimons.

No Saldus. Peekideen, 16. Julijā, **Saldus** krohna meshafargeem bij preeka deena, jo tee tai wakara sagaidija sawu zeen. meshakungu von **Schaefer** no **Wahzemes** pahreisojam. **Winsch** jau Maija mehnefi bij uf Karlsbahdes pilsehtu aistreisojis, tur wewelibas awotōs sawus meefas-speklus stiprinaht.

Zau deenu preeksch tam jauki gohda-wahrti tika taifiti. Bij preeksch redseht, kā meshafargi ar saweem dehleem un palihgeem, pee kureem wehl daschi ta apgabala faimneeki bij peedalihuschees, darbojajs pee gohda-wahrtu taifischanas un eeriktehm preeksch skunstigas ugunofšanas. **Lohti** jauki bij ari redseht, kad wifis **Saldus** krohna

meschafargi ar faweeem palihgeem, kohpâ kahdi 18, fawôs frohna mundeerind's un ar weenadeem schkimela sirgeem pahrô's zaur Saldus meestu fawam mihtotam meschafungam pretim jahja lihds rohbeschahm, kur pirmee gohda-wahrti bij taifti. — Tumsai metotees laudis bareem nahja no meesta un zitahm pufehm us meschafunga muischu. Pee muischas buhdamee gohda-wahrti bij ar jaulahm transparentehm un frohneem pufchloti. Raibas lampas daschadâs ugunis ap muischu un eepretim upmalai tika usfeetas. Drihs ari eeraudstja meesta tumumâ raketi gaisâ usschajamees un dsirdeja flintes schahweenus norihbam, par sinu, ka meschafungs jau muischas tumumâ. Tè ari meschafungs atbrauja un tika apfwiezinahs no wifahm pufehm. Behz tam nodseedaja Saldus dseedataji preeksch tam fazeretu apfwiezina- schanas dseefminu, us kam zeen. meschafungs, firdi kustinahts, wifem no firds pateizahs, ka winam parahdijuschi tahdu mihlestimu, ko nemaš ne-efoht pelnijos. — Tad kahds atbildeja, ka ta mihlestimas un gohda parahdischana ne-efoht par dauds tahdam lungam, kas jau 52 gadi Augstam Keisaram ustizigi deen. Saldus pagasta fchlotajs tureja apfwiezina- schanas runu, peeminedams, ka zeen. von Schaesera lungs, ka fawâ amatâ, ta ari fadshiwè — par fwehtibu tohs ilgohs gadus tam gabalam strahdajis. Beerahdija ari, ka winam pa leelai dakai japateizahs, ka Saldus apgabala ne-efoht nekahdu musinataju, jo zeen. meschafungs, kas ilgus gadus tē dshwodams un wifus ta apgabala laudis labi pasihdams, un arween ar teem darischanâs stahwedams, tohs kur waredams us wifem labeem walsts tikumeem pasfubinoht, par ko tas ka stipris pihlaris lihdsiht walsts pamatus stiprinaht. — Behz tam wehl dseedataji daschas dseefminas nodseedaja, par ko zeen. meschafungs wehl reis wifem pateizahs. — Meschafargi un dseedataji tika laipni us wakara-maltiti aizinati, kur tohs pameeloja, ka peenah- kahs. Pee tam glahses tapa pilditas un kohpâ faschkindinatas un us zeen. meschafunga namu weseliba usderta. R.

Zj Leel-Gseres. Kohi reti peedshwojam tahdu gadu, kahds mums bij schogad. Jau 10. Augustâ nebij par wifû plascho Leel- Gseres laulkaimneezibu us lauka wais neweena labibas steebrina. Un ne ween Leel-Gserè ween, bet ari wifâs masajâs muischâs — isnemohht Bampatus un Kengi — bij jau lihds minetâi deenâi wifâ labiba eewahkta. Saufa, karstâ wafara weizinaja kohi labibas eenahschanohs, ta ka schogad wareja sahkt dauds agraki, nekâ ziteem gadeem. Blaupas laiks ari bij tahds, ka labaku newareja wehletees, un tapehz ari wifî darbi gahja steigfchus us preekschu. — Tillab seemas labiba, ka ari wafareja ir schogad kohi labi augusi. R.

Semitneeki isrihloja 1. Augustâ satumu preekus ar danzofchanu un mahfligu ugunofchanu. Lai gan laiks bij kohi karstis, lai gan zefi no leela faufuma pahreleku puteja un lai gan ari ne wifai tahku no mums Weg-Sahku semkohpibas fchlohnееki ari tai paschâ deenâ tahdu preeka deenu bij fagatawojuschi, tomehr ari mums zeeminu un weefu netruhka. Daschi pat no tahlenes muhs ar fawu klahthuschianu bij apgohdajuschi. „Mahjas Weeja“ isdewejs Plates fgs no Mihgas un „Mahjas Weeja“ redaktors Raubes Jndrika fgs, pa Kursemi zelodami, bij no Kandawas pee mums abraufschu. Tapat ari profefors Dr. Bezzenbergeris no Kenigsbergas, augsti mahzihts un pasihstams Leifchu un Latweefchu walodas pehtitajs, jau no Junija mehnescha pa Augsch-Kursemi, Pohlu-Widsemi un Widsemi zelodams, bij no Doh- beles pee mums abrauzis. Dsudejis, ka Semitneeki satumôs iseefchoht, wifsch labpraht wehlejahs ar fchi apgabala lauschu dshwi un ar Latweefchu walodas isfchlfnî cepasihstees. 11 musfikanti — wifî Latweefchi — no pasihstama un flawenâ Damberga fga waditi, aizinaja jaunohs laudis us dangi. Tumsai metotees apgaifmaja behrsu birsi raibahs lampas un ugunis; tika ari raketes gaisâ laistas. Wifur bij lihgfimiba, isglihtiba un jauka weenprahtiba redsama. Tadeht Plates fgs isfzajia fawu preeku, ka wifî til jauki un kreetni isdewees, wehle- damees, lai jo prohjam tahdâ weenprahtibâ un faderibâ laudis dshwo- totu. Ari Bezzenbergera fgs reifu-reifahm leezinaja, ka wifî bijis til jauki, peeklahjigi un gohdigi; tas rahdoht, ka laudis efoht attihstati un isglihtoti.

Muhfu apgabalam schogad kohi faufa un karstâ wafara. Leetus til reti bijis un nekad ta, ka aramai semei buhtu zauri isgahjis, waj sehjumeem pee faknes peetizis. Rudsi un kwefchi bij brangi no auguma, bet kuloht naw til rasimigi, ka to dohmajahm. No pahleeezigâ fau- suma un karstuma tapa wafareja dikti apspeesta. Lauka darbi fanahza ta zits us zita, ka nesinaja, ko sahkt, ko beigt. Semkohppi newareja ar faweeem paschu zilweeem ween istift; bij janem algadschi palihgâ, laukus nogohdiht. Jau Julija mehnescha beigâs un Augustâ eefahkumâ bij pee mums leelu-leela wafarejas plauschana un weschana. Kam ma-

schina bij pee rohkas, tee stedsahs ar kulfchanu, lai waretu wafareju eewest schkuhd's; kam tahs naw, waj atkal newareja dabuht, teem, rijâ kuloht, jasteidsahs schkuhdus istulfschiht. Laiks bij preeksch labibas fa- nemfchanas kohi isdewigs; labiba til faufa un nokaltufi, ka wais labaku newar wehletees. Daschas muischas, un tapat ari daschi faim- neeki, kam schkuhd's deewsgan ruhmes, jau lihds 13. Augustam bij wifû fawu labibu no laukeem nowedufchi. Wezu-wezee laudis ne-at- minahs til faufas un karstâs wafaras.

Kandawas Bruhwetu mahjâs notizis breefmigs un negants darbs. Triju gadu wezam puisenam gihmis un azis filas faststas, peere un galwa fagraisita, wehders ar nasi fahnds fadurts, ta ka eefchas isnahfufchas ahrâ. Tahdu atradufi mahte ne tahku no rijas kartufeku lauka brehzam un waimanajam. Dakteris naw-bijis tai brihdi mah- jâs; kahds Lehrpatas students, kas par dakteri mahzahs, fahchjis un fahschuwis eewainotahs weetas, bet mas zeribas, ka behrns paliks pee dshwibas.

Stendesmuischâ, pee Talseem, nodeds labibas-schkuhnis, kur bijuschi fawesti rudsi no 50 puhra-weetu leela lauka. Tapat ari Wandsenes lungam nodeds schkuhd's, kas bijis pilns ar ahbolinu. Dohmâ, ka besdeewigas rohkas, grivedamas atreebtees, buhs padari- juschas fcho neganto darbu.

No Gramsdas pufes. Preeksch 22 gadeem efoht tilai tahda karstâ un faufa wafara bijufi, kahda mums schogad, kur karstums pee 28 grahdeem ehnâ sneedsa. Tilai pehrkona leetus pa reti muhfu lauzinus ir apflazinajis; bet, gohds Deewam, muhfu pufè — ne wis ween seemas fehja, bet ari wafareja discheni labi isdewusees. Rudsi well, tee labajee, 124 mahzinas un puhri, kas schogad jo labi isdewufchees, fwer 136 mahzinas. Agri sehtee meeschi ir labi. Tikai tee febajee — grants semè ir druzin panihfuschu un no faules apspeesti. — Zaur-zaurim nemohht buhs schogad pee mums it labi un fwehtihst gads. Tikai kartufeku gads nebuhs wis. Tee ir granteend's masi no auguma. Warbuht ka tagadejâs leetufinifch tohs wehl at- weldsinahs un leelatus pa-audseh's. — Krufa pee mums ir fcho wa- faru daudsreis, bet lehnâ birufi; tamdeht, paldeews Deewam, naw nekahdu leelu fshadi darijufi. Pee mums buhtu schogad bagats ahbofu-gads bijis, kad nebuhtu wehtras gandrihs pufi no augteem — wehl ne-eeenahfuschus nofratijufchas. Dhgu gads ari bij dischens. — Sirgu sahdfibas no ganibahm ir jau atkal kahjeenè. Julija meh- nesti nosaga 2 Kaletu faimneekem 3 firgus ar rateem un Maj-Grams- das faimneekem 1 firgu. Nakti us 6. Augustu atkal nosaga Disch- Gramsdas Zeksteina mahju ihpaschneekem 2 firgus un ratus un kaimi- nam Smilktes-Luhkim atkal 2 gadu firgu — 90 rubl. wehtiba.

Behz 8 deenu leela karstuma no 23 lihds 25 grahdeem fazehlahs schini apgabala 4. Augustâ fihws pehrkons un leetus, kas 12 stundas no weetas pastahweja. Uf paschu pusdeenas laiku pehrkons eefehra Kaletu „Krohgu-Greetena“ jeb „Meira“ mahjâs, kurâs Kaletu pa- gasts bij preeksch pagasta-fschiwera lohneschanas no fawa barona eepirzees; bet par laimi wareja wifâs leetas, kas istabâ atradahs, wehl isglahbt, ta ka til pati dshwojamâ ehka (ta fehra pati), kas bij no kohka, lihds pamateem nodega.

No Skohdas. Rahdas 3 werstes no Kursemes rohbeschahm un 12 werstes no Gramsdas basnizas atstatu atrohdahs Leifsch' malkâ prahwa pilsehtina, wahrdâ Skohda, kur ari 1 Wahzu un Latweefchu Lutera basniza ar fawu ihpaschu mahzitaju un zikfahrtigâ firsta Sa- phias pils, kurâ tugad augstâ Krohna amata-wihri dshwo. Schih's pils ruhmes noswineja fwehtdeen, 8. Augustâ, pawakare, fawadus- gwiles-pasfwehtkus, kahdus gan ne muhscham wehl naw nedf Skohdas- pilsehtina, nedf zikfahrtigâs firsta Saphias pagalms — peeredsejis. Jo tanti pawakare dewa laipnigi Bahrtawneeki kohfchu „dseedascha- nas un musikas konzertu“. Dseedataju-kohri bij kahdi 20 dseedataju un lihds 20 dseedataju seltainites. Dseedatajas bij gandrihs wifâs Bahrtawneeku tautas-apgehrtâ gehrbufchahs, prohî: ihfôs, melnôs lindrakôs, kureem apafschâ farkana, plata bante spihdeja; burstes bij ari melnas ar 2 rinfchu baltahm krohpehm, un rohku dilbjus pufchloja tihri baltas paschu austu kreklu peedurkstnes. Wifâs seltainifchu gal- was gresnoja masas, kohfchi fahcetas farkanas drahninas. Kahjâs bij kurpes ar baltahm sekeh'm. Musikas kohri bij 8 Bahrtawneeki, kas katriis ar fawadu mifina tauri puhstin puhsta. — Tillab' dseed- ataju, ka ari tauretaju-kohri wadija kreetni un isweizigi Bahrtawas jaunakais pagasta-fchlotajs, zeen. M. Bergmana fgs, kas ari Zrla- was seminarijâ fchlojeees un fawu efsamû nolizis. Uf konzertu bij ne wis ween wifî Skohdas augstmani, ka: afeseera lungs, zeen. Lutera mahzitajs, apteekeris un fungi frohna amatâ, bet ari laudis no wi-

fahm un wifadahm kahrtahm un tautibahm, ka: Wahzeefchi, Latweefchi, Kreewi, Leifchi, Bohli un Schihdi. Wif usmanigi us dseedafchanu un taurefchanu usklauffjahs un preezigi un pateizigi ar rohlahm plaukfchinaja. Ari no Kurfemes apfahrtines bij dauds abraufufchi klaufftees un isprezatees. — Dseedafchanas konzerts eefahlahs pehz pulkften Geem ar to augsto Reifara dseefmu: „Deews, fwehti Reifarar! zc.“, kas, ar trumetehm pawadita, kohfchi tika no wifseem kohpa nodseedata; tad eefahlahs tahs zitas dseefmas, kas wifas kreetni un isweizigi tika dseedatas. Tahdu bij kahdas 15 konzertã. Pastarpahm muskantanti ween kohfchi taureja un klauffitajeem rahdija, ko Latweefchu tautas behrni, ko Bahrtawneeki eefpehj un ko tee „dseefmu un musklas drumã“ ir mahzjufchees. Kad konzerts bij kohfchi ween beigts, tad eefahlahs flunftiga apugunofchana, ko ar fawu pascha rohku zeen. dseedataju- un musklas-kohra waditajs, M. Bergmana fgs, bij dari-najis. Pehz beigtas ugufochanas wehl tika wif leela fahle dan-zohfts. 8. Augustis bij neredseta, bet jauka peemina paleekama deenina Skohdineekem un Kurfemes apfahrtneekem.

Pirmais un leelakais „paldeews“ lai ir fcheit flaiji isfajihfs zeen. Bahrtawas dseedataju- un musklas-kohra teizamam wadonam, M. Bergmana fgam, par kreetnu un labu dseedataju un spehletaju isflohlofchanu un wadifchanu un par konzerta isrihflofchanu. Sirfnigs „paldeews“ wifseem dseedatajeem un dseedataju seltainitehm — par jauku dseedafchanu. Ari wifseem kahrtibas-wihreem no Bahrtawas — par teizamu kahrtibas iswefchanu fwefehds laudis. — Mums, Leijas-Kurfemneekem, paleek nu Bahrtawneeki tee preefchgahjeji un rahditi-aji, us kureni war un zil tahlu fpehj muhs tauteefchus un tauteetes aridjan „dseefmu rohfcu un musklas paleija“ aifweft, kad til labs gribetajs un wedejs atrohnahs un usmetahs. — Un tahdu wadonu un wedeju mums gan nebuhtu truhkums ir fchai finã un fchai drumã. Es dohmaju us Zums ziteem, zeen. tautas-flohlotaju lungi. Zuhes efat tee wihri! Peratees til pee darba, pee fchi gan grehtã, bet jauka darba! Nebaidatees no puhlina! Buhes Zums un ziteem preeka-brihf-ichi pawatã, un Deewa fwehtiba lihgohs mahjãs un laufds; jo, kur dseefmas flãn — it faldi — jauki flãn, tur patihf man! Tur patihf Deewam aridjan!

- Lai dseefmu engelifchi lidinajahs
- Bahr tehwu-semes rohfcu paleijahm.
- Lai dseefmu kohri Kurfemite krahjahs,
- Lai laudis dseed ar faldahm dseefminahm.
- Lai weenprahtrib' un mihlestiba allasch faistahs
- Un selta meers un fwehtiba is debefs laistahs!

G. F. S.

Jehkabfchtate. 1. Augustã, ka „Ewangeliftã“ lafamã, Daugawã par baptisteen nokristiti 4 wihreefchi un 3 feeweefchi.

Zannjelgawas-Flufstes semklohpibas beedriba, ka „Ztgai f. St. u. L.“ fino, nospreedufi, 1883. gada Augustã Orihwã atkal isrihfloht semklohpibas un amatneezibas isstahdi.

Rihga. Kuratora pahlgã, ihstenaishftahtrahts v. Zefels, 22. Augustã fch. g. amata darifchanãs aifbrauzis us Behterburgu. — **Us Rihgas-Bolderajas dseljzela** 25. Augustã wakarã pee Altonas isfrehja is fleedehm wilzeens N° 106, no Bolderajas us Rihgu brauzohft. Leetus bijis isfkalojis flihpheus un fleedes pahrlahjis ar smiltihm, zaur ko lokomotive pasaudējufti fawu dselju pamatu un eegahsufees grahwi. Ais lokomotives bijis tukfch pretfchu-wagonã, kas fadragahs, ka ari III. klases personu-wagonã. Zilwefi ne-efoht eewainoti. — **Tufuma dseljzela**, fahloht ar 23. Augustu, brauzeeni Nr. 65, kas no Rihgas isbrauz pulkft. 3ds un 5 min. pehz pusdeenas, un Nr. 66, kas Rihgã abrauz pulkft. 9ds un 55 min. wakarã, nebrauz wairs stary Afareem un Amereem. — **Rahds Jelgawas pasta-eerehdnis**, ka „Rig. Ztgã“ lafamã, fepfdeen, 21. Augustã, ap pulkft. 11eem wakarã, Jelgawas brauzeenam tumojotees, pee 7. waktneeka-buhdas nolizees us fleedehm. Bet brauzeens to nosweedis fahnuã, weegli eewainodams labo lahju. — „**Austras**“ beedribas fngis „**Atalanta**“, ka „**B. W.**“, rakfta, fawã pirmã brauzeenã, no Gestemindes us Rihgu, isweijoje ne tahf no Helgolandes 30. Julijã (11. Aug.) is wifneem tukfchu leelu laiwu. Ka rahdahs, ir swejneeku laiwã; galã eegreefts wahrds: A. Walkner. — „**Atalanta**“ tagad eenem kohku lahdiu is J. A. Schmidta fga fahgetawas, deht nowefchanas us Hawri, Franzijã, par ko „**Austras**“ beedriba dabuhs wairaf nekã 5000 rubku. Rapteinis zero fchini rudeni ne tilai fcho zelu nobrauft, bet ari wehl reift ar lahdiu dohtees zekã. — **Pilfhehtas basnizu patronats**, ka „Ztgai f. St. u. L.“ fino, galigi nu nospreedis, pee Gertrudes basnizas nobibinaht ohtru mahzitaja-weetu. — **Senators Manafeina fgs** trefchdeen, 25. Au-

gustã, aifbrauzis us Behterburgu. — **Widsemes mahzitaju sinode**, ko tagad notur Walkã, efoht apmekleta no wairaf ka 70 mahzitajeem; stary teem, ka weefis, efoht ari Leipzigas mifiones preefchneeks Gardelanda fgs. **Swehtdeen**, 22. Augustã, Gardelanda fgs Wahzu bihbeles-swehlos dewis plaschu pahrfklatu par mifiones darbu Indijã pee Tamulu paganeem, stahftidams par winu elkeem un deewkalpofchanu. Pehz Wahzu bihbeles-swehtkeem bijufchi Latweefchu bihbeles-swehtki. **Swehtku-sprediki** teizis Leel-Salazes draudses mahzitajs Feddera fgs; wahrdi kehruhchees draudsei stipri pee firds. Pehz tam Jehfu draudses mahzitajs Bierhuffa fgs kahpis kanzelẽ un usmudinajis draudsi garakds wahrdos, lai ne-atraujahs doht mihlestibas dahwanas preefch mifiones. Blaschi un jauki Bierhuffa mahzitajs isstahstijis Latweefchu draudsei par paganu elku-kalposchanu, turedamees pee tam, ko Gardelanda fgs fchai leetã finojis. — **Rihgas Kreewu beedribas un weztizibneeki**, ka „**Mischl. Westn.**“ fino, pastellejufchi pee Maslawas fabrikanta Ortschinkowa diwi blohdas, kur pasneegt fahl-un-maisi Reifara Majestetehm pehz krophnefchanas. Schihã blohdas efoht tagad jau gatawas, un weena no tahm jau dabuta Rihgã; ohtru gaidoht drihsumã. Winas laikam tikfchoht isstahditas, lai publika tahs apflaitu. — **Pa sirgu-dseljzetu**, ka „Ztgai f. St. u. L.“ fino, 3 pirmãs deenas braufufchãs 18 tukft. 626 personas, un prohti 23. Augustã 5405, 24. Augustã 5471 un 25. Augustã 7750. — **Rihgas Kreewu seminarã** us eestahfchanahs ekfamu bij peeteifufchees 86. no kureem 50 nolika ekfamu, bet ruhmes truhkuma deht tilai 37 wareja tilt usnemti; 20 ir pareistizigi un 17 lutertizigi; — wif, isnemohft weenu, ir Latweefchu semneeku dehli. — **Edgars v. Lowensterna fgs**, ka Widj. gub. awifes lafamã, ir pirzis: 1) no grahfa M. Mengdena — **Kaugurmufchu**, Walmeeras draudsi, par 175 tukft. 782 rubk. 56 kap.; 2) no Ed. Zietemana — **Konstanzes un Elisabethes muischinas**, par 46 tukft. rubk., un 3) no R. Ed. Blumberga — **Kauguru mefchalunga muischu**, par 18 tukft. rubk. Wifas schihã datas tikfchoht faweenotas kohpã weenã muischã, sem wahrda Kaugurmufcha.

No Pinkumufchãs. Trentfchu zemã pirmdeenas rihtã, 23. Augustã, nodega diwu faimneeku, Ohsol-Trentfchu un Leel-Trentfchu, kohpu rija, pee kam pirmajam aifgahja zaur ugumi wifa wafareja, ohtrajam kahda data. Ugunã zehlfwees zaur puifchu neprahrtigu apeefchanohs peedarbã ar swezi. „**B. W.**“

No Strihwermufchãs. „**Balt. Westn.**“ fino, ka pee Strihwermufchãs Dahbolu-krohga swehtdeen, 22. Augustã, atrasts isfiktis behrnã, meitene. Behrnã, ka leelahs, efoht jau wairaf deenas wezs. Polizeja meflejoht pehz behrna mahtes.

Tehrpata. Peektdeen, 20. Augustã, tika guldinatas semes flehpi nelaika Dr. Kreuzwalda meefas. Nomirejs naw tilai peemiams ka ahrfts, bet ari ka weens no kreetnatajeem Zgaunu rakftneekem. Wifsch ir fastahdijis Kalewipoeg teifu, is teifahm, kas roh-nahs tautã; bij meera mihlotajs, kas ne buht nebij weenis prahtris ar dascheem fchi laika pahrlaeku dedfgeem Zgaunu tautas dehleem. Dr. Kreuzwalds bij preefch kahdeem gadeem pahrnahjis dshwoht no Werowas us Tehrpatau pee fawa snohfta, gimnafijas fhlohlotaja G. Blumberga fga, kur tas nu ari nomira. Lihka-runu tureja wirschmahzitajs W. Schwarzgs par teem wahrdem: „**Nekawejeet mani!**“ Runatajs peemineja nelaika darbofchanohs daschadãs leetã; wina mihlestibu pret fawu dsmteni un tautu, un ka tas dascham fahwejis fahft ar labu padohmu. Ap nomireja kapu bij fapulzejufchees daudj zilwefu is wifadahm kahrtahm, kas ar aifgrahbtu firdi noskatiyahs, ka mihlotã nelaika meefas tika celafstas kapã. Pehz tam, kad wirschmahzitajs Schwarzgs us kapeem bij beidhis runahft, tika no dascheem turetas wehl atwadifchanahs-runas nelaikim, kurãs bij redfams, zil pehz Kreuzwalda lohti noschehlo. Stary runatajeem bij: teologijas students Kallas, kas runaja wifu Zgaunu studentu wahrdã; no „**Gesti Kirj. Seltã**“ pufer lektors Dr. M. Wefke nolika lohsheru krophni us nelaika kapu; „**Wanemuine**“ beedribas, kurã nomirejs bij par gohda-presidentu, un „**Gesti Postimees**“ a redakzijas wahrdã runaja Dr. K. Hermanis; pehz wina Wefenbergas „**Kalewipoeg**“ beedribas weetneeks, un tad redaktors A. Grenzsteins un kurfmehmo fhlohlotajs H. Eglons is Fennernes, kuri aifgahjejam isteiza fawu atwadifchanohs rihmu wifse. Daschu beedribu wahrdã pateizahs mahzitaja-amata kandidats H. Dressnera fgs aifmigungahjam par wifu labu, ko tas Zgaunu tautã bij darijis. Weidsoht ari wehl kahds wezs fhlohlotajs ihfds wahrdos atwadijahs no nelaika. Pa tahm starypahm ari atfkanaja jauka fhfchetbalfiga dseefma, dseedata no „**Wanemuine**“ beedribas kohra, sem Dr. K. Hermana fga wadifchanas. Kad jau kaps bij aifbehts, nodseedaja wif wehl

Sludinafhanas.

No fr. Dsholmuishas, Schmarbes, Dsh...

See tam flaht ari teef wifas pilsethu...

Kr. Dsholm. teef-namâ, 13. Augustâ 1882.

Krihw.: G. Seeberg.

No Dandahles pagasta-teešas teef zaur...

7-10 wesmu ahbolina, malka,

arkli, krahnas-pohdi un wehligitas wirt...

Dandahlê, 9. Augustâ 1882.

(N. 70.) Peefešetajis: J. Straufmann.

Johdes pagasta-walbe (Banftas aprinkf)...

Zohdes pagasta-walbe, 12. Augustâ 1882.

(N. 239.) Pag.-wez.: M. Stahl.

Dish-Gransdas pagasta-walbe dara zaur...

Disch-Gransda, 14. Augustâ 1882.

(N. 240.) Pag.-wez.: G. Weite.

Struteles pagasta-walbe dara jaweem...

Strutele, 16. Augustâ 1882.

No Skrandas pagasta-teešas teef wisi tee...

Inte Beyer

kahdas praššchanas, jeb furi nomirščam...

Skrandâ, 6. Augustâ 1882.

(N. 667.) Preeščschetajis: K. Weinbach.

Mahzeklis

ar wajadšigahm kshlas-mahzibahm dabu...

Strandâ, 6. Augustâ 1882.

(N. 667.) Preeščschetajis: K. Weinbach.

Mahzeklis

ar wajadšigahm kshlas-mahzibahm dabu...

Strandâ, 6. Augustâ 1882.

(N. 667.) Preeščschetajis: K. Weinbach.

No Preešules pagasta-walbes, Grohbinas...

malšahana par 1882/83. gadu ir apreh...

Preešules teefas-namâ, 27. Aug. 1882.

Kriššchu pagastam wajadšigš...

Stohlotaju fangi war peeteiktees un u...

Kriššchâs, 27. Augustâ 1882.

(N. 548.) (S. W.)

Sludinajums.

No Rundales pagasta-teešas teef zaur...

manta

wairakshliščanâ tiks pahrdohda.

(N. 685.) Preeščschetajis: J. Drenger.

Sludinajums.

No Rundales pagasta-teešas teef zaur...

labiba

wairakshliščanâ tiks pahrdohda.

(N. 688.) Preeščschetajis: J. Drenger.

galwas-naudas

klaseeščhana preeščsch 1882/83. g. 9. O...

Bezmohtu pagasta-walbibâ, 25. Augustâ...

Pag.-wez.: Barons Carl v. Olfen.

Rad Bukaišcu Leel-Umnait mahju grunt...

Bezmohtu pagasta-walbibâ, 25. Augustâ...

Pag.-wez.: Barons Carl v. Olfen.

Kad Bukaišcu Leel-Umnait mahju grunt...

Bukaišcu teef-namâ, 20. Augustâ 1882.

(N. 138.) Preeščschetajis: W. Kluhna.

Saweem kundehm un zeen. publikai si...

dreijacht

wifadas dšelu leetas, lihš 8 pehdu garas...

G. W. Fahmann.

Sludinajums.

Jezeres muifšas

lohpnu un

širgu-tirgus

tiks šogab, Schihdu šwehtu dehł, ne wis...

6. Septembari

50 rublu pateizibas algas

tam, kas ušrahda nakti uš 4. Augustu jagtu...

Mineto pateizibas-naudu dabušn no Ab...

25 rubl. fudr.

Nakti uš 26. Augustu šč. g. ir Stuhr...

Sabiles Tahrpu mahju ihpašchneeks

25 rubl. f.

tant, kas man nakti uš 20. Augustu šč. g. no...

Fritš Gaile.

Adrese: pahrdohdu.

Sinojums.

Zaur šču daru šinamu, ka es Jelgawâ...

mechaniki

un apnemohš pagatavohł wifas mecha...

wifas reparaturas

W. Rosenbrück.

Mana andeles weeta tagad atrohahš

Katoku eelâ Nr. 3

un peedahwaju iš mana

zigaru, papirošu un tabakas

lehgera creetnu un išlasitu preži.

Uš apmelleščanu luhš

J. J. Gaase,

Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 2.

Lehti pahrdohdama muifšča

„Meišči“

Kaunas gubernâ, Schaulu aprinkf, 3 weršes...

Adrese: Bъ мѣстѣ Мейжи кул' Боршеву.

Pilnigus

twaiķa

fuhleju-gangus

ar brauzamahm, gulofšcham,

3-širgu

lokomobilehm

peedahwâ par žemu no

1675 rubł.

B. van Dyk'a pehznahzeji, Rihgâ un Rehwalê.

Kr Kuršemes oberhojteesas atwehli e...

Baufšā

buhšču darbigs kâ adwokats. Mans dšh...

G. Eiling,

Zaunjelgawâ un apgabalâ.

superfosfatus,

furi no Ziegler & beedru kungeem, Rihgâ...

Bruno Birkhahn.

Zaunjelgawâ un apgabalâ.

superfosfatus

furi no Ziegler & beedru kungeem, Rihgâ...

Mendel Orkins.

Reel-Behrses

Lambertu

gada-tirgus

teef Schihdu šwehtu dehł ne 17., bet

20. Septembari

noturehts.

No Dsholmuishas zepļa, pee Jel...

daštini, keegeli

un

brahka keegeli

par lehtu makšu pahrdohłti.

Kaunas gubernâ, Ponewesčas aprinkf,

muifšča

ar 225 puhra-weetahm labas semeš. Čhtas...

Adrese preeščsch wehštulehm:

Post. ст. Анишки въ имѣніе Гавенаны — Михаилу Ивановичу Рукяжи.

Braufšchana uš Scheimeleem, pahrdohdu...

Wifas grahmatu-bohdēs dabujama:

Bezahš mahtes

wiſkaiſtakahš paſazikas.

Diwpadšmit pašafas

ar aſtonahm ſkaiſtahm pehrwju bildehm

preeščsch gohđigeem behrneem.

Malka 50 kap.

Basnizas un skolas siņas.

Veens kriage, weena kristica, weena tizibo.

Rahditajs: Siņas. Sinojums par Grohbinas prahwesta aprinda 2c. Par augstprahstigu mahzibu. Zil wahedu un bohststabu bihbels? Apmeerinaschana.

Siņas.

No Irlawas. Irlawas seminarijā 9. un 10. Augustā pahrklausija tohs jauneklus, kas par seminaristeem gribeja cestahtees seminarijā. Peeteikufchees bi'uschi lihds 40; no teem warejuschi usnemt tikai 20, jo seminaristu flaits ir nolikts us 60.

Lihdschinigais wezais direktors, G. Sadowška kgs, aisgahjis us Jelgawu, tur fawas wezuma deenas nodshwoht. Wina dehle, fenakais simbu skohlotajs, ir palizis par diroktoru. Par sinibu skohlotaju cestahs Krüger kgs no Bruhscheem. Seminarijas skohlotajs Rades kgs, no fawas zelofchanas par Bruhsijas un Wahzijas seminarijahm mahjās pahrbrauzis, rahdihš teem seminaristeem, kas jau trescho gadu seminarijā, kā behrni jamahza. Apalsch Rades kga usraudšibas seminaristeem jatur skohla, lai tee mehginatu fawas sinaschanas pareisi isleetah. Preeksch tam ir cestaisita ihpafcha skohla. Tur pasneegs seminaristi un ari seminarijas skohlotaji wisas skohlas mahzibas paplaschinatā mehra un fagatawohs ari jauneklus, kas pehzak gribetu cestahtees seminarijā. Gesahkumā usnems 40 behrnus bes it nekahdas maksas par skohlas mahzibahm; 30 esohht jau peeteikufchees.

Si Walles. Kad plaukschānu mehrojām ar dascha wihra jaunlaidu plaukschānas mehra-auklu, tad gan nebuhfim nemaj ziteem apgabaleem palikuschi pakakā. Mehš isrihlojam teaterus, salumu-preeklus un weefigus wakarūs tāpat, kā zitās usplaukschās pufēs. Bet waj nedelas darbu strahdaschana ta kunga dufeschānas deenā ari ir peestattama pee kahda apgabala usplaukschānas, to gan negribu tizeht. Swehtdeen, 8. Augustā, brauzu nekawejāmu darischanu dehl us Skrihweru stanziņu un redseju daschās weetās duhschigi seenu plaujam. Un tāpat tohp daschi darbi swehtdeenās dariti, kas buhtu pasrahdajami feschās nedelas deenās. Daschi Walleeschi un ari wina kaimini mehds fawus raschojumus gan-

driht weenigi swehtdeenās west us pilsehtu. **Wahbuh** ka wineem tas ari ir wajadsiģs, jo tas kunga ir wineem dewis tik dauds, ka darba deenās to nepāpēh; tapehz jastrahdā swehtdeen. Bet kad zilweks no kahda ir fanehmis dahwanu un tam par pateizibu pliet doho, tad gan tas gruhti warehs zereht ohkreis dahwanu dabuhht. Tāpat ari zilweks war mas zereht, ka Deems swehtihš wina puhlinus, ja tas dara pret Deemā swehtahm mahzibahm un pawehlehm, jo Deems aileeds katru nedelas darbu dariht swehtā deenā.

M. Beltšer.

Leepaja. Leepajas Latweeschu labdarischanas beedriba jau labu laiku nodarbojāhs ar dohmāhm, dibinahht scheitan Latweeschu elementar-skohlu, tapehz krahja naudū preeksch schi mehrla. Kā tagad bledams, tad skohlas statutes jau esohht isstrahdātas, intahs warbuhht drihsumā eefneegs wajadsiģa mehtā deht apstiprinaschānas. Zaur scho skohlu arh peepildihht Latweeschu wehleschānohs Jaun-Leepajā. Schai pilsehtas-dakā bij lihds schim tik weena pātskohla, un ta bij pareistiziga ar Kreemu mahzibaswalodu. Jaunajā skohlā buhs Latweeschu mahzibaswaloda, bet mahzihs ari Wahzu walodu. Skohlas ruhmes buhschoht ne tahl no dselszela, tagad eegahjschahs dselszela techniques skohlas ruhmes.

Si Witebskas. Latweeschu tauta Witebskē un Kursemē garigi ir tā aplohpta, ka mas ween wehl ir kas wehlejamē. — Tur wisās malās zel skohlas namus, kuroš skohlotaji strahdā un wed jaunū pāaudst arweenu wairak pee gaismas.

Waj tā ari ir pee mums Witebskas Latweeschēem? M. — deemschehl — pee mums wehl ir daud, dauds ko wehletees!

Muhsu Witebskas Latweeschu draudsei jāw schim brihscham neweenas skohlas, kas nahkamē pāaudst waretu pazelt us angstaku pakahpeenu. — Waj naw behdiga leeta, kad us wairak kā 2000 diwehselehm naw neweenas skohlas!

Lihds schim nu gan rohbs nehij tik leels, tam deht ka Wahzu basnizas-skohlā bij Latweesche par skohlotaju, kam ari bij ustizetas basnizas darischanas. Tas prata tiklab Wahzu, kā Kreemu walodu

un wareja doht Latweeschu behrneem kahdas stundas. Us preekschu tà wairs newarehs buht; jo Wahzu draudse peenehma sawas kautibas skohlotaju, kas neproht latwisli. Tam ir nodohdas ari basnizas darischanas. Prohtama leeta, ka tahds, kas neproht latwisli, newar nemt Latweeschu behrnus mahziba.

Kurseme, kur mehs senak dshwojahm, tohp behrni, kas wehl ne-apmekle skohlu, no mahzitaja reisi par gadu pahrklausiti. Tas lohti weizina mahju-mahzibu. Bet pee mums tà naw. Birnkahrt Latweeschu kolonijas ir par dauds iskaisitas, tà ka abraufschana mahzitajam naw eespehjama, un ohtr-kahrt mahzitajam par dauds darischanu. Winam ja-apklohpj tschetras draudses: Witebskas Wahzu- un Latweeschu draudse un Bologkas Wahzu- un Latweeschu draudse; bes tam wisi Witebskas lutertizigee saldati ustizeti wina apkohpschanai, un wehl janem daliba pee daschahm skohlaim Witebska un Bologka.

Tamdeht ari newar nemt par launu, kad mahzitajs nenobrauz daschu reis pats, bet nosuhta sawa weeta skohlotaju, pawadiht kahdu draudses lohzeeli us pehdejo dusu. Tà nu ir jabuht meerà; jo: „jafedsahs, ka willai nesneeds.“

Tagad, kur mums naw ne skohlotaja, ne kesterera, ne pehrminderu, buhs jazeesch leels truhkums. — Saluhds Deews, lai atsuhta palihgu ihsta laikà.

Ne sen tizis kahds Latweeschu wezaku behrnus pawadihts us pehdigo dusas-weetu no pareistizigo preesterera. Resnam, waj ar behdigu jeb preezigu sirdi noskumuschee wezaki greesahs pee zitas tizibas mahzitaja.

Bes eemesla ari laikam nebuhs, ka dauds lutertizigee Latweeschi, kas senak te atnahkuschu, pahrgahjuschi pareistiziba.

Buhtu gan jau laiks ari Witebskas Latweescheem sahlt wairak par fewi ruhpetees, luhgt basnizas-rahti, lai atkaj iswehleht basnizas pehrminderus no Latweeschu draudses puses un tapat ari kesteri, kas proht Latwju walodu un war kalpoht dascha sinà Latweescheem par labu.

Bet nu, kur Wahzeetis ari Latweescheem par kesteri, kas neproht ne wahrdina pa latwisli, tad jabihstahs, ka pee mums kesterera sinà ne-atnahk senee laiki, kur mahzitaji no kanzeles esohht runajuschu zaur tulkeem.

Lai Deews dohd, ka ihsta laikà mums uslehtu kahda zeribas swaignite; zitadi muhs gaida behdiga nahlotne.

Zerefim wisu labu; warbuht pee mums peepil-disees tas sakams wahrds: „Nahks laiks, nahks padohms.“
M. S. — 3. 3.

Sinojums par Grohbinas prahwesta aprinka 29. Julija sch. g. Leepajas amatu beedribas nama sahlé notureto lauffskohlotaju konferenzi.

Zaur fludinajumu awises sapulzinajahs mineta deena Leepajas amatu beedribas nama us konferenzi 4 mahzitaji, 31 skohlotajs un 7 weesi. Gesehkoht nodseedaja apaksch skohlotaja Schwanberga wadischanas 4-balsigi Dahwida dseesmu: „Tas kungs ir mans gans.“ Tad Nihzes zeen. mahzitajs Brasche lgs, ihfa Deewa-luhggschanu noturejis, darija sapulzei sinamu, ka Grohbinas prahwesta lgs zaur rakstu no 18. Maija winam usdewis, jau preeksch Zahneem scho sapulzi fa-aizinahht un notureht, bet tahs ihfas laika starpas deht winsch esohht preeksch Zahneem 10. Junija Leepaja tikai fa-aizinajis tohs skohlotajus, kas lauffskohlotaju atraitnu- un bahrinu palihdsibas-lahdei peebeedrojuschees, un konferenzes terminu nolizis us 29. Juliju.

Presidenta lgs peemineja sapulzei, kas no saweem sehdeekteem pazehlahs, muhsu Grohbinas zeen. prahwesta tehwa von der Launig aiseeschanu Deewa preekscha, nakti us 7. Juliju, tai patezigas peeminas usglabaschanu preeksch nel. prahwesta tehwa un saldus dusas nowehleschanu wina truhdeem pee sirds likdams.

Par rakstu-wedejeem tika iswehleti: A. Skarre no Nihzes un K. Woitkus no Gramsdas.

Par sinotaju awischn iswehleja A. Skarre.

Presidenta lgs, skohlotaju atraitnu- un bahrinu palihdsibas-lahdi par jaunu peeminedams un noscheelodams, ka tikai 2 pee tahs palikuschi, islasija preekscha wehstuli, ko zeen. prahwests Wagnera lgs us presidenta kunga sinojumu par minetahs lahdes buhschanu Grohbinas aprinki suhtijis. Us presidenta lga waizaschanu, waj skohlotajeem buhtu pret palihdsibas-lahdes statutehm kas sakams, zits no skohlotajeem scheshlojahs, ka jo wezeem skohlotajeem pah-raki leela maksa teekoht uslikta, ka buhtu labaki no wezeem un jauneem pa 3 rubl. weenlihd nemt un wizeem pawehleht tant eestahht. Presidenta lgs us scheem eemesleem atbildeja, ka likumi nespeeschoht tai lahdei peebeedroht, lai ari tas labi buhtu; — jo drihs waretu tahdeem skohlotajeem peespeeschanu us-

lift, pee tahs peestaht, kas no jauna skohlotaja amatu usnem; bet jo wezeem skohlotajem waijagohht preeksch lahdes jo wairak malkaht, jo to atraitnehm un bahrineem jo ahtra laikâ warohht nahht palihdsiba sneedsama, un lahde nespehtu teem palihdscht, ja winai nebuhtu pilnigas cenahkschanas. Beidscht presidenta kgs skohlotajus ar firsnigeem wahrdeem usskubinaja, palihdsibas-lahdi tureht mihlu, jo winu atraitnes un bahrini atleescht bes nekahda ustura un atspaida, ko palihdsibas-lahde dauds-mas teem sneedscht, un luhdsa, ja kas gribetu tai lahdei peebeedrotes, lai pee wina peemeldejotees, jo schim brihdim Grohbinas prahwesta aprinkli ne-escht lahdes direktora, tapehz ka tilai 2 skohlotaji ween pee tahs palikuschi.

Presidenta kgs islasija konferenzes preekschâ weenu sinojumu no Latw. Awischu 28. nummura, kur lahds „skohlas draugs daschus peesihmejumus skohlas labwehletajem“ zel preekschâ, wehledamees, lai konferenzes schohs peesihmejumus nemtu pahrspreeschana. Konferenze radahs gatawa, scho sinojumu isect zauri un apzereht.

Konferenze, wisadi pahrspreesdama, minetâ sinojuma weenu peesihmejumu isnemohht, wiseem ziteem peekrita.

Utraiditais peesihmejumus bij, ka skohlotaji netap tu pawisam no kara-deenesta atswabinati.

Behz daschadas pahrspreeschanas bij 30 pret un 1 par scho peesihmejumu.

Us preekschâ likto usaizinaschanas-rakstu, deht Sadowska kapitala pawairoshanas ar triju rubtu dahwinaschanu no katra, tila atbildehts, ka schim brihscham masas algas deht preeksch ta neka newarohht doht.

Tad tila trihs isstrahdajumi preekschâ lasiti. Skohlotaja G. Bergmann no Bahrtas isstrahdajumam bij schahds temats:

1) Kahda ir bijusi Latweeschu tauta senakos laikos un lihds schim? Kas par winas peenemschanohs eeksch wisa laba ir gahdajis un ka ir gahdahts?

2) Kahda Latweeschu tauta tagad ir, un kas par to gahda un ka par to gahda?

Skohlotaja H. Schiffer isstrahdajums pa wahzifli bij par rehkinaschanas mahzibu.

1) Rehkinaschanas mahzibai waijag us wisahm pakahpehm ar apluhkoschanu fahktees.

2) Behz apluhkoschanas nahk tuhliit peemehru isleetaschana un eelausichanahs (Uebung).

3) Rehkinaschanas litumi netohp faziti, bet no behrneem zaur apluhkoschanu un mehginaschanu usmekleti.

4) Kunaschanai un rakstischanai rehkinajohht waijag stingri sakara stahweht.

Skohlotaja A. Skarre no Nihzes isstrahdajums fatureja zeen. mahz. Grunera kga Kreewu walodas mahzibas grahamatas pahrspreeschanu un winas eewehleschanu preeksch laufskohlahm.

Beidscht ziti skohlotaji nodseedaja 4-balsigi weenu dseefmu: „Jehowa, tawam wahrdam u. t. j. pr.“, presidenta kgs teiza ihfu pateizibas un luhgshanas wahrdu un — sapulze bij beigusees.

A. S.

1 Par augstprahligu mahzibu.

Kahdam no Martina Lutera raksteem kas wiraksts ir uslikts: „par augstprahligu mahzibu“. Kahdahs, ka schinis laikos gan deretu lift wehra, ka muhsu tizibas isflaidrotajs ir spreedis par tahdahm mahzibahm, kas ari pee mums schur un tur ir zehluschahs un tagad wehl zelahs un atrohn labprahligus klauštajus un peekritejus, atrohn tahdus, kas atstahj to weseligo mahzibu un zaur tam dohma fewim it drohschi kahdu ihpachu labumu eemantohht.

— M. Lutera raksta atrohnam tahdus teikumus: „Deews, taz wisuspehzigais Tehws, schinis laikos ir demis dauds teizamu un mahzitu wihru, kas it spehzigi mahza gan Wezahs, gan Zaunahs Deribas swehtohs rakstus. Bet turklaht ari rohnahs jo deenas, jo wairak tahdu, kas aplama un weegla prahta nesin, kur eesahkt un kur beigt sawas augstprahligas mahzibas, lai gan, ka jau apustulis Bahwils raksta 1. Tim. 6, 3. 4. 5., „tee ir uspuhsti un nesin ne-neeta, bet wahrgst eeksch jautaschanahm un wahrdu kildahm u. t. pr.“ Tee mahza un fludina nesin kahdas augstas mahzibas, it ka to weenteeftigo mahzibu no tizibas, mihlestibas un no Jesus krusta sen jau buhtu pilnigi ismahzijuschees. Wini kerahs pee apflehtahm isstahstischanahm un lihdsibahm, un eeksch sawahm smalkahm gudroschanahm sawu paschu gudribu apspigulodami, wini — ta fakohht — lehka un danzo. Ta dasch labs, gribedame buht meisteris eeksch swehtu rakstu tulkoschanas, nemahs isstahstiht gan Danijela grahamatu, gan Zahna parahdischanas grahamatu, un wisadu tahdu no swehtu rakstu grahamatahm jeb nodalahm, kas waj nu tumshakas preeksch sapraschanas jeb kur jo wairak lih-

dsibu ir eefschâ. Bee tahdahm sçhee sawu isweizibu grib israhdiht; bet us to wini it nemas neluhko, ka klaufitajam preefsch wina firds kahdu ihsti derigu mahzibu eedohtu, bet ka til jo smalki un brangi winu wahrdi skanetu. Wini wisi leekahs buht til dsiki mahziti wihri, kam mahzibu peenemt wairs newaijagoht! Bet lai ari ilgi un dauds ko stahsta, tad tomehr wineem naw nekahda tizibas pamata. Ir tahdi klimstetaji (muldetaji), kas teikdami eeteiz, ka pehz „ta gara“ ja-istahste. bihbelê stahstitee Bezahs Deribas eestahdijumi. Efoht jazet no jauna, ta sçhee mahza, Mohsus leezibas telts, un efoht jataisa pree- stera apgehrebs, ka pa wezam u. t. pr. Bet ar wi- sâhm schihm gudribahm wini zitu neko nepadara, ka til, ka nemahziti laudis, muti atplehtuschî, to klaufahs. It ka ta buhtu masa leeta, kas mums no Deewa ir darihts sinams, prohti, ka zaur Kristu esam atpestiti un isglahbti no grehku sohðibas un nahwes, un ka Deewa bauschî jatur un ka krusis un waijasçhana pazeetigi japanes u. t. j. pr. Nê, tahs mahzibas preefsch teem gudreneekem neneeka naw wehtas; tahs wini smalki ween fen jau efoht ismahzijusçhees behrenu deenâs; ja! gan smalki: tikpat ka sohfs proht Dahwida dseefmas! — Man pasçham, to teesçham faku, ir nahkuschî preefschâ kahdi desmit tahdu augstu praweesçhu, kas mani gribejuschî mahziht augstas leetas un manim rahdiht „to garu“, kas til efoht gars, un kad to negribeju peenemt, bet gribeju palikt pee tahs weenteefigahs mahzibas no ta krusâ sista Kristus, tad tee apskai- tusçhees gahja prohjam un zehla sawas tizibas bee- dribas. — Sw. Bahwils wisur pa wisu Galati- jas semi to wahrdu ir fludinajis, un lai gan ne wisus laudis winsch peegreesis pee Kristus, tad to- mehr winam bij tanî apgabala dauds draudsçhu, kurâs tee wiltige apustuli un wella-wehstnesçhi eesa- guschhees. Tapat ari muhsu laikos tee klimstetaji un jaunu tizibu zehleji ne-eet wifs tahdâs walstis un weetas, kur ta waldisçhana ir ewangeliuma preti- neeze, bet kur til ir kristigi un deewabihjigi laudis; teem sçhee leen pakaf, it ka tee dsihwotu apaksch waras kurgeem un besdeewigeem waldineekem, kas ewangeliuma tizibu waija. Tee jaunee praweesçhi slestus leen apfahrî no weena nama ohtrâ namâ un israfshnâ wifas malas, ka alkî kurnji un ka skahdigas peles, lihds kamehr sawu gisti islaiduschî wifos faktos starp nemahziteem laudihm. Kad wisu

apkehshjusçhi un israfshnâjusçhi, tad gandriht wisam namam jagruhst tschupâ. Bet kalab' tad wini ne- eet pee teem netizigeem un to preefschâ ne-aistahw klaiji sawas mahzibas, un kalab' wini nestahjahs mahzitu zilweku preefschâ, tohs pahleezinadami? Nê, wini til nahk tur, kur tas ewangeliums pa- preefsçhu jau weetu atradis un ir peenemts; tur wini it drohshî war kert peles; tur wini til rauga peewilt nemahzitus zilwekus.“

Zit wahrdu un bohstabu bihbelê?

Muhamedaneeschu bihbelê (koranâ) efoht 77 tuhft. 693 wahrdi un 323 tuhft. 15 bohstabi. — Kristigo kauschu Bahzu bihbelê efoht, ka Schweizu- semes mahzitajis, wahrda Zehkabs Jfelins (kas jau 1737. gadâ miris) trijos gados — katru deen' 8 lihds 9 stundas skaitidams — ir isskaitijis: 31 tuhft. 178 persçhas, 773 tuhft. 662 wahrdi un 3 milj. 566 tuhft. 480 bohstabi. — Tas ma- sais wahrdinsh „un“ efoht swehtâ bihbelê minehts 46 tuhft. 227 reisas, un tas wahrdus „Zehowa“ jeb swehtais Deews efoht bihbelê minehts 6 tuhft. 755 reisas. G. F. S.

Alpmeerinasçhana.

1.

Winâ saulê meeru rasi.
Ro tu sçheit pehz meera prasi?
Saites, ar ko sçhê tohp seets,
Nahwe tewim reis pahrtreeks.

2.

Rifnis zilweks kad tew' spaida,
Tad neneeka nebehdâ.
Deewa tawa Zehwa rohka,
Wisu tew par labu lohla.

3.

Alzerees jel Kristus wahrdus,
Ka Winsch luhds par grehzneekem.
Tapat runâ wahrdus mihlus
Tu us saweem naidneekem.

„Fritzlais“.